

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ

RESMİ GAZETE

Sayı : 121 EK I

23 Kasım, 1993

YASALAR

Bölüm 1

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisinin 9 Kasım, 1993 tarihli birleşiminde kabul olunan "Özürllüleri Koruma ve Rehabilite Yasası" Anayasanın 94 (1) maddesi gereğince, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı tarafından Resmî Gazete'de yayımlanmak suretiyle ilân olunur.

64/1993

ÖZÜRLÜLERİ KORUMA VE REHABİLİTE YASASI

ÖZÜRLÜLERİ KORUMA VE REHABİLİTE YASASI İÇ DÜZENİ

- Madde 1 . Kısa İsim
- Madde 2 . Tefsir
- Madde 3 . Amaç
- Madde 4 . Yararlanma Koşulları
- Madde 5 . Sağlık Kurulunun İşlevi
- Madde 6 . İstihdam
- Madde 7 . Sosyal Güvence
- Madde 8 . Suç ve Ceza
- Madde 9 . Dava Açma ve Davaların Takibi
- Madde 10 . Kamu Görevlisine Engel Olmak
- Madde 11 . Tüzük Yapma Yetkisi
- Madde 12 . Yürütme Yetkisi
- Madde 13 . Yürürlükten Kaldırma
- Madde 14 . Yürürlüğe Giriş

Sayı: 64/1993

ÖZÜRLÜLERİ KORUMA VE REHABİLİTE YASASI

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi aşağıdaki Yasayı yapar:

Kısa İsim

1. Bu Yasa, Özürllüleri Koruma ve Rehabilite Yasası olarak isimlendirilir.

Tesfir

2. Bu Yasada metin başka türlü gerektirmedikçe;

"Bakan", Sosyal Hizmetler Dairesinin bağlı olduğu Bakanı anlatır.

"Bakanlar Kurulu", Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulunu anlatır.

"Çocuk", onaltı yaşını doldurmamış kişileri anlatır.

"Daire", Sosyal Hizmetler Dairesini anlatır.

"Genç Kişi", onaltı yaşını doldurmuş ancak onsekiz yaşını doldurmamış kişileri anlatır.

"İşveren", yanında, kamu görevlisi, kamu personeli, sözleşmeli personel ve/veye işçi ve/veya hizmetli çalıştıran gerçek veya tüzel kişileri anlatır.

"İşyeri", özel sektör de dahil, genel ve katma bütçeli daireler, yerel yönetimler; kamu iktisadi teşebbüsleri, özel yasa veya özel yasadaki öngörülen yetkiye dayanarak kurulmuş banka ve kuruluşları anlatır.

"Kamu Sektörü", genel ve katma bütçeli daireler, yerel yönetimler, kamu iktisadi teşebbüsleri özel yasa veya özel yasadaki öngörülen yetkiye dayanarak kurulmuş banka ve kuruluşlarla bunlara bağlı işyerlerini anlatır.

"Müdür", Sosyal Hizmetler Dairesi Müdürünü anlatır.

22/1992
30/1993

"Müfettiş", İş Yasası kuralları uyarınca belirlenen Müfettişi anlatır.

"Özel Söktür", bir veya birden fazla bireylerin kâr amacıyla oluşturdukları gerçek veya tüzel kişiliği haiz her türlü işletme ve ortakların sahibi buldukları işyerlerini anlatır.

"Özürlülük", bedensel, ruhsal ve zihinsel engelli olma halini anlatır.

"Refakatçi", anne-baba veya kardeş 1'inci derece kan bağı olan ve/veya Sosyal Hizmetler Dairesi tarafından öngörülecek kişiyi anlatır.

"Sağlık", bedensel, zihinsel ve ruhsal tam iyilik halini anlatır.

"Sosyâl Hizmet Memuru", Dairenin sosyal hizmetlerle görevli memurunu anlatır.

Amaç

3. Bu Yasanın amacı şunlardır:

(1) Bedensel veya ruhsal yönden çalışamayacak kadar hasta olan veya bedensel, ruhsal veya zihinsel özürlü olan kişilere, sosyal ve psikolojik destek sağlamak; ve

(2) Doğuştan veya sonradan kaza, hastalık ve benzeri nedenlerle bedensel, ruhsal ve zihinsel yapılarında meydana gelen özürlülerinden dolayı kısmen veya tümüyle fonksiyon kaybına uğrayan ve normal yaşam gereklerine uymama durumunda olan kişilerin fonksiyonel yeteneklerini, tıbbi, psikolojik, sosyal ve işe yönelik biçimde yeniden kazandırmak; onları kendi güçleri oranında üretici duruma getirmek ve yaşamlarını huzur, güven, sağlık ve mutluluk içerisinde sürdürmelerini sağlamak

Yararlanma koşulları

4. Bu Yasanın öngördüğü hak ve menfaatlerden, bedensel, ruhsal ve/veya zihinsel yeteneklerindeki eksiklik nedeniyle çalışma güçlerini yitirdiği Sağlık Kurulu Raporu ile belirlenen kişiler, yararlanabilir. Bu Yasanın 5'inci maddesi kısıtları çerçevesinde belirlenen özürlülük derecesi ve sürekliliğine göre, Dairece özürlüye sağlanacak hak ve menfaatler saptanır.

Sağlık kurulunun işlevi

5. (1) Özürlülerin özürlülük niteliği tıbbi yönden Sağlık Kurulunca saptanır. Özürlülerin özürlülük derecelerinin oranı, özürlülük derecesinin sürekli olup olmadığının belirlenmesi Sağlık Kurulunca değerlendirilir.

(2) Daire tarafından gönderilen özürölüler hakkındaki tüm işlemler Sağlık Kurulunda ücretsiz yapılır.

İstihdam

6. (1) Özürölüler, özürölülük dereceleri ve eğitim durumları gözönünde tutularak işyerlerinde işe yerleştirilirler.

(2) Özürölülerin işe yerleştirilmelerine ilişkin sağlık işlemleri, bedensel yeteneklerinin ve iş için gereksindikleri güçlerinin araç ve gereçlerle artırılmasına, ilişkin olanaklar, Çalışma, Eğitim, Maliye ve işleriyle görevli Bakanlıkların işbirliği ile gerçekleştirilir.

(3) İstihdam edilen özürölülerin iş ve iş ortamına uyumlarını sağlamak amacıyla, Devlet ve/veya işverenler gerekli önlemleri almakla, yükümlüdürler.

(4) Özel sektör ve kamu sektöründe işverenler, Çalışma Dairelerine kayıt yaptırarak iş talebinde bulunan ve meslek, beden ve zihin durumlarına göre işyerlerine sevkedilecek olan özürölülerden, işyerlerinde istihdam ettikleri her tam yirmi beş kişiye karşılık bir özürölü çalıştırmakla yükümlüdürler.

(5) İlgili işyerlerinden malülen ayrılmak zorunda kalan ve sonradan malüllüğü ortadan kalkan veya bu Yasa bakımından çalışabilecek özürölü kişiler, eski işyerlerinde yetkili müfettişlerce istihdam olanağı saptanması halinde hemen; yoksa sözkonusu işyerinde münhal açıldığı anda başka uygun bir işte veya aynı işte istihdam edilir.

(6) İstihdam olanağı bulunmayan özürölüler için Devletce korunan özel işyerleri açılır. Bu konuda, aynı amaca yönelik dernek, federasyon ve vakıflarla ilgili Bakanlık ve resmi kuruluşlarla, belediyeler, sendikalar ve kooperatiflerle işbirliği yapılır.

Sosyal güvence

7. (1) On sekiz yaşını dolduran ve çalışmayan özürölü kişiler ile onsekiz yaşından küçük ve bakıma gereksinim duyan özürölülerin ailesine veya refakatçisine maddi ve psikolojik destek sağlanır

(2) Özürölü kişinin yaşamını sürdürebilmesi için gereksinim duyduğu araç ve gereçlerin sağlanmasında gelecek olan mali külfetten kısmen veya tamamen muaf tutulur. Saptanacak muafiyetler, ilgili mevzuatta yapılacak düzenlemelerle belirlenir.

(3) Eğitsel ve öğrenim programları ile, özürölünün rehabilite olması ve topluma uyum sağlayabilmesi için gerekli çalışmalar, Eğitim işleri ile görevli Bakanlık ve Dairece yapılır.

Suç ve Ceza

8. Bu Yasa kurallarına veya bu Yasa kuralları çerçevesinde çıkarılan Tüzük kurallarına uymayan işverenler veya kişiler suç işlemiş sayılırlar ve mahkûmiyetleri halinde çalıştırmakla yükümlü oldukları her özürölü için asgari ücretin iki katına kadar para cezasına çarptırılabilirler.

Dava açma ve davaların takibi

9. Bu Yasa uyarınca cezayı gerektiren bir hareketin, işverenin vekili veya başka bir kişi tarafından yapılması halinde, böyle bir vekil veya kişi aleyhine, durumun gereğine göre, işverenle beraber veya ayrı olarak dava açılabilir ve her ikisi de bu Yasada öngörülen cezalara çarptırılabilirler. Ancak bu Yasanın 6'ncı maddesi kapsamına giren bir suçtan işveren doğrudan doğruya sorumludur ve 8'inci madde kurallarına göre cezaya çarptırılabilir.

Kamu görevlisine engel olmak

10. Bu Yasanın uygulanmasını denetlemekle görevli bir kamu görevlisine herhangi bir suretle engel olan, zorluk çıkararak, itaat etmeyen, taciz eden veya görevini yerine getirmesi için gerekli herhangi bir evrakı göstermekten kaçınan, ihmal eden veya reddeden işveren veya işyerinde görevli kişiler, suç işlemiş sayılırlar ve mahkûmiyetleri halinde asgari ücretin iki katına kadar para cezasına çarptırılabilirler.

Tüzük yapma yetkisi

11. Bakanlar Kurulu, bu Yasa kuralları çerçevesinde özürhüleriin özürhülük dereceleri, işe alınma hususları, muafiyetler, sosyal yardım almaya hak kazananlara günün koşullarına göre yapılacak nakdi yardımların ödeme şekli, miktarı; özürhüünün rehabilitasyonu ile ilgili başvurunun nasıl yapılacağı, başvurunun kabulü veya reddine ilişkin konuları düzenleyen tüzük yapabilir.

Yürütme yetkisi

12. Bu Yasa, Dairenin bağılı olduğı Bakanlık tarafından yürütülür.

Yürürlükten kaldırma 8/1981

13. Bu Yasanın yürürlüğe girdiğı tarihten başlayarak, Sakatların İstihdamı Yasası yürürlükten kaldırılır.

Yürürlüğe Giriş

14. Bu Yasa, Resmî Gazete'de yayımlandığı tarihten başlayarak yürürlüğe girer.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisinin 18 Temmuz, 1994 tarihli birleşiminde kabul olunun "Özürhüleri Koruma, Rehabilite ve İstihdam (Değişiklik)Yasası", Anayasa'nın 94 (2) maddesi gereğince, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı tarafından Resmi Gazete'de yayımlanmak suretiyle ilan olunur.

Sayı : 51 / 1994

ÖZÜRLÜLERİ KORUMA, REHABİLİTE VE İSTİHDAM (DEĞİŞİKLİK) YASASI

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi aşağıdaki Yasayı yapar:

Kısa isim 641993

1. Bu Yasa, Özürhüleri Koruma, Rehabilite ve İstihdam (Değişiklik) Yasası olarak isimlendirilir ve aşağıda "Esas Yasa" olarak anılan Özürhüleri Koruma, Rehabilite ve İstihdam Yasası ile birlikte okunur.

Esas Yasanın 1'inci maddesinin değiştirilmesi

2.(1)Esas Yasa, Kısa İsimde koşut ana başlığı kaldırılmak ve yerine aşağıdaki yeni ana, başlık konmak suretiyle değiştirilir:
"ÖZÜRLÜLERİ KORUMA, REHABİLİTE VE İSTİHDAM YASASI"

(2)Esas Yasa, Yasanın Kısa İsmi düzenleyen 1'inci maddesi kaldırılmak ve yerine aşağıdaki yeni 1.'inci madde konmak suretiyle değiştirilir:

Kısa İsim

1.Bu Yasa, Özürlüleri Koruma, Rehabilitasyon ve İstihdam Yasası olarak isimlendirilir."

Esas Yasanın 2'nci maddesinin değiştirilmesi

3. Esas Yasa, 2'nci maddesi kaldırılmak ve yerine aşağıdaki yeni 2'nci madde konmak suretiyle değiştirilir:

2.Bu Yasada metin başka, türlü gerektirmedikçe:

22/1992

30/1993

"**Bakan**", Çalışma işleriyle görevli Bakanı anlatır.

"**Bakanlar Kurulu**", Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulunu anlatır.

"**Çocuk**", onaltı yaşını doldurmuş kişileri anlatır.

"**Daire**", Çalışma Dairesini anlatır.

"**Genç Kişi**", onaltı yaşını doldurmuş ancak onsekiz yaşını doldurmamış kişileri anlatır.

"**İşveren**", Yanında kamu görevlisi, kamu personeli, sözleşmeli personel ve/veya işçi ve/veya hizmetli çalıştıran gerçek veya tüzel kişileri anlatır.

"**İşyeri**", Özel Sektörü de dahil, genel ve katma bütçeli daireler; yerel yönetimler, kamu iktisadi teşebbüsleri özel yasa veya özel yasada, öngörülen yetkiye dayanılarak kurulmuş banka ve kuruluşları anlatır.

"**Kamu Sektörü**", Genel ve katma bütçeli daireler, yerel yönetimler, kamu iktisadi teşebbüsleri yasa veya özel yasada öngörülen yetkiye dayanılarak kurulmuş banka ve kuruluşlarla bunlarla bağlı işyerlerini anlatır.

"**Müdür**", Çalışma Dairesi Müdürünü anlatır.

"**Müfettiş**", İş Yasası kuralları uyarınca belirlenen müfettişi anlatır.

"**Özel Sektör**", bir veya birden fazla bireyleri kar amacıyla oluşturdukları gerçek veya, tüzel kişiliği haiz her türlü işletme ve ortakların sahibi buldukları işyerlerini anlatır.

"**Özürlülük**", bedensel, ruhsal, zihinsel engeli, talassaemili veya ortak hücre anemili (sickle-cell) olma halini anlatır.

"**Refakatçi**" anne-baba veya kardeş 1'inci derece kan bağı olan ve/veya Sosyal Hizmetler Dairesi tarafından öngörülecek kişiyi anlatır.

"**Sosyal Hizmetler Dairesi**", Sosyal Hizmetler, ilgili Daireyi anlatır.

"**Sosyal Hizmet Memuru**", Sosyal Hizmetler Dairesinde sosyal hizmetlerle görevli memuru anlatır."

Esas Yasanın 3'üncü maddesinin değiştirilmesi.

4. Esas Yasa, 3'üncü maddesi kaldırılmak ve yerine aşağıdaki yeni 3'üncü madde konmak suretiyle değiştirilir.

Amaç

3.Bu Yasanın amacı şunlardır:

(1)Bedensel veya ruhsal yönden çalışamayacak kadar hasta olan veya özürlü olan kişilere sosyal ve psikolojik destek sağlamak;

(2)Doğuştan veya sonradan kaza, hastalık ve benzeri nedenlerle meydana gelen özürlerinde dolayı, kısmen veya tümüyle fonksiyon kaybına uğrayan ve normal yaşam gereklerine uymama durumunda olan kişilerin fonksiyonel yeteneklerini, tıbbi, psikolojik, sosyal ve işe yönelik biçimde yeniden kazandırmak ve İstihdam edilenlerin maaş, ücret ve diğer özlük haklarına ilişkin husuları düzenlemek; ve

(3) Özürüleri, kendi güçleri ve becerlerini kul-lanmalarını sağlayarak tüketici olmaktan kurtarıp üretici duruma getirmek ve yaşamlarını huzur, güven, sağlık ve mutluluk içinde sürdürmelerini sağlamak."

Esas Yasanın 6'ncı maddesinin değiştirilmesi

5.(1)Esas Yasa, 6'ncı maddesinin (2)'nci fıkrası kaldırılmak ve yerine aşağıdaki yeni (2)'nci fıkra konmak suretiyle değiştirilir:

"(2) Özürüleri, kendi güçleri ve becerilerini kul-lanmalarını sağlayarak tüketici olmaktan kurtarıp üretici duruma getirmek ve yaşamlarını huzur, güven, sağlık ve mutluluk içinde sürdürmelerini sağlamak."

(2)Esas Yasa 6'ncı maddesinin (5)'inci fıkrası aşağıdaki yeni koşul ve bendi eklemek suretiyle değiştirilir:

"Ancak istihdamın yapılması sözkonusu kişinin istihdam edileceği işi yapabilme gücüne sahip olduğu ve yapmasında sakınca olmadığı yönünde verilecek Sağlık Kurulu Raporuna ve istihdamı yapacak işverenin yasa, tüzük ve diğer ilgili mevzuat çerçevesinde vereceği olura; kamu hizmetinde ise Kamu Hizmeti Komisyonunun kararına bağlıdır

Bu şekilde işlerde istihdam edilenler, bu Yasa kapsamında çıkarılır. Ancak bu durumda da Sosyal Hizmetler Dairesinin gözetimi ve denetimi, bu Yasanın amaçlarının gerçekleştirilmesine ilişkin, Müfettiş raporuyla belgeleninceye kadar, devam eder;

(3)Esas Yasa 6'ncı maddesinin (6)'ncı fıkrası hemen sonra aşağıdaki yeni (7)'nci fıkra eklemek suretiyle değiştirilir:

"(7)(A)Kamu sektöründe istihdam edilen özürüleri, İhtiyat Sandığı Yasasına ve Kıbrıs Türk Sosyal Sigortalar Yasasına bağlı olarak istihdam edilirler.

34/1993

65/1993

16/1976

12/1979

9/1981

43/1982

26/1985

36/1988

14/1990

20/1991

"(7)(A)Kamu sektöründe istihdam edilen özürüleri, İhtiyat Sandığı Yasasına ve Kıbrıs Türk Sosyal Sigortalar Yasasına bağ-lı olarak istihdam edilirler.

7/1979

3/1982

(a)Tahsili olmayanlara, yaptığı işe göre, devlet işçilerine Toplu Sözleşme kuralları çerçevesinde uygulanan baremler uygulanır.

12/1982
44/1982
42/1983
5/1984
29/1984
50/1984

2/1985
10/1986
13/1986
30/1986
31/1987
11/1988
13/1989
34/1989
73/1989
8/1990
19/1990
42/1990
49/1990
11/1991
85/1991
11/1992
35/1992
3/1993
62/1993
10/1994
15/1994

(b)stihdam edilen özörlölere, eğitim durumları gözönüne alınarak, Kamu Görevlileri Yasasına 113'üncü maddesine bağlı Birinci Cetvelde öngörölen aşağıdaki baremler uygulanır:

(i) İlkokul mezunları için: Barem 4-6
(ii) Ortaokulmezunları için: Barem 4-9;
(iii) Lise mezunları için: Barem 6-14;
(iv) Üniversite mezunları için: Barem 10-16;
(v) Tabiplik Hizmetleri Sınıfı için aranan eğitim yapmış olanlar için Barem 12-18 B

(B) Özel sektörde istihdam edilen Özürlüler, İhtiyat Sandığı Yasasına, Kıbrıs Türk Sosyal Sigorta Yasasına, Asgari Ücretler Yasasına ve İş Yasasına bağlı olarak istihdam edilirler.

(C)Bakanlar Kurulu, yukardaki (A) bendinde öngörölen baremlerde istihdam edilen özürlülerin, bu baremlere tekabül eden maaş veya ücrete, kademe; ilerlemesine ve Kamu Görevlileri Yasasında belirtilen özlük haklarına hangi, koşullarda bağlı olacaklarına; disiplin işlemlerine, öze1 sektörde istihdam edilen özürlülerin, (B) bendinde adıgeçen, Yasalara hangi koşullarda bağlı olacaklarına; disiplin işlemlerine; özel sektörde istihdam edilen Yasalara. hangi koşullarda bağlı olacaklarına; disiplin işlemlerine ve (A) ve (B) bendlerinde adıgeçen Yasalardaki esaslar dikkate alınarak özlük haklarının özürlölere uygulanmasına; istihdam edilen özürlülerin bedensel yeteneklerinin ve iş için gereksindikleri güçlerinin araç ve gereçlerle artırılmasına, ilişkin olanakların sağlanarak, iş ve iş ortamına uyumlarını sağlamak: amacıyla Devlet ve/veya işverenler tarafından alınması., gerekli önlemlere ilişkin konular düzenleyen tüzük veya tüzükler yapar."

Esas Yasanın 7'nci maddesinin değiştirilmesi

6. Esas Yasa, 7'nci maddesinin (3)'ncü fıkrası kaldırılmak ve yerine aşağdaki yeni (3)'üncü fıkra konmak suretiyle değiştirilir:

"(3)(A) Eğitsel ve öğrenim progamları ile., özürlünün rehabilite olması ve topluma uyum ile işgücünü kullanabilip istihdamının sağlanması için gerekli çalışmalar, Daire tarafından eğitim işleriyle görevli Bakanlık ve Sosyal Hizmetler Dairesiyle işbirliği içerisinde gerçekleştirilir.

(B)(a)18 yaşın taşamlamış olup sũrekli çalışmayacak durumda olduğu devlet sağlık kurulu raporu ile belgelendirilen veya çalışabileceği halde istihdam edilemeyen zũrlũnũn kendisinin ekonomik durumu;

(b)18 yaşını tamalamamış olan zũrlũnũn ise ailesinin ekonomik durumu ve zũrlũ kardeş sayısı, gznũnde bulundurulurak Bakanlar Kurulunca ıkarılacak tũzũk çerçevesinde aylık asgari ũcretin artan veya azalan oranlarına gre belirlenecek tutarda yardım verilir.

72/1989

Yukardaki kişiler Sosyal Yardımlar Yasası veya başka herhangi, bir Yasa çerçevesinde maaş, ũcret veya benzeri yardım alamaz."

Esas Yasanın 12'nci maddesinin değiştirilmesi

7. Esas Yasa, 12'nci maddesi ve yerine aşağdaki yeni 12'nci madde konmak suretiyle değiştirilir:

"Yũrũtme yetkisi

12. Bu Yasa alışma işleriyle grevli Bakanlık tarafından yũrũtũlũr."

Geçici madde Bu Yasadan nce istihdam edilen zũrlũlerin intibakları 8/1981

1.(1) Bu Yasanın yũrũrlũęe girdiği tarihten nce, yũrũrlũkten kaldırılan Sakatların İstihdamı Yasası ve Esas Yasa kapsamında istihdam edilen zũrlũlerin, bu Yasanın 5'inci maddesinde ngrũlen maaş baremlerine intibakları bu Yasa kuralları çerçevesinde çalışma işleriyle grevli bakanlıkça yapılır.

(2) İntibak yapılırken, intibakı yapılan zũrlũnũn kazanılmış hakları gznũnde bulundurulur.

Yũrũrlũęe Giriş

8. Bu Yasa, resmi Gazete'de yayımlandığı tarihten başlayarak yũrũrlũęe girer.

Kuzey Kıbrıs tũrk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi'nin 21 Ağustos ,2000 tarihli birleşiminde kabul olunan "zũrlũleri Koruma, Rehabilite ve İstihdam (Değişiklik) Yasası" Anayasa'nın 94(1) maddesi gereğince ,Kuzey Kıbrıs Tũrk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı tarafından Resmi Gazete'de yayımlanmak suretiyle ilan olunur.

Sayı:52/2000

ZũRLũLERİ KORUMA, REHABİLİTE VE İSTİHDAM (DEğİŞİKLİK) YASASI

Kuzey Kıbrıs Tũrk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi aşağdaki Yasayı yapar:

Kısa İsim

64/1993

51/1994

1. Bu Yasa, zũrlũleri Koruma, Rehabilite ve İstihdam (Değişiklik) Yasası olarak isimlendirilir ve aşağıda "Esas Yasa" olarak anılan zũrlũleri Koruma, Rehabilite ve İstihdam Yasası ile birlikte okunur.

Esas Yasanın 2'nci Maddesinin Değiştirilmesi

2.(1)Esas Yasa, 2'nci maddesindeki "İşyeri" tefsiri kaldırılmak ve yerine aşağıdaki yeni "İşyeri" tefsiri konmak suretiyle değiştirilir:

"İşyeri", işin yapıldığı yeri anlatır ve işin niteliği ve yürütümü bakımından işyerine bağlı bulunan yerlerle, dinlenme, çocuk emzirme, yeme, uyku, yıkanma, muayene ve bakım, beden ve mesleki eğitim yerleri ve avlu gibi sair eklentiler ve araçlar da işyerinden sayılır."

(2)Esas Yasa, 2'nci maddesine "Daire" tefsirinden hemen sonra aşağıdaki yeni "Değerlendirme Kurulu" tefsiri ve "Refakatçi" tefsirinden hemen sonra aşağıdaki yeni "Sağlık Kurulu" tefsiri eklenmek suretiyle değiştirilir:

R.G.Ek III

21.11.94

A.E 612

"Değerlendirme Kurulu", Bakanlar Kurulunca çıkarılacak bir tüzükle Sağlık işleriyle görevli Bakanlık doktorlarından oluşturulacak kurulu anlatır.

"Sağlık Kurulu", Sağlık Kurulları Tüzüğünde belirtilen kurulu anlatır."

Esas Yasanın 4'üncü Maddesinin Değiştirilmesi

3. Esas Yasa, 4'ncü maddesi kaldırılmak ve yerine aşağıdaki yeni 4'ncü madde konmak suretiyle değiştirilir:

Yararlanma Koşulları

4.(1) (A)Bu Yasanın öngördüğü hak ve menfaatlerden, bedensel, ruhsal ve /veya zihinsel yeteneklerindeki eksiklik nedeniyle çalışma güçlerini yitirdiğini Sağlık Kurulu Raporu ve Değerlendirme Kurulu Raporu ile belgeleyen 0-60 yaş arası Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yurttaşları olan kişiler yararlanabilir.

Ancak 60 yaşından sonra Daireye müracaat eden ve bu Yasanın öngördüğü hak ve menfaatlerden yararlanmak isteyen kişiler, 60 yaşından önce özürlü duruma geldiklerini, Sağlık Kurulu Raporu ve Değerlendirme Kurulu Raporu ile belgedikleri takdirde bu Yasanın öngördüğü hak ve menfaatlerden yararlanabilirler.

(B)Bu Yasanın 5'inci maddesi kuralları çerçevesinde belgelenen özürlülük derecesi ve sürekliliğine göre özürlüye sağlanacak hak ve menfaatler Dairece saptanır.

(2) 0-60 yaş arasında olup da bu Yasada belirtilen hak ve menfaatlerden yararlanan kişiler 60 yaşından sonra da yararlanmaya devam ederler. "

Esas Yasanın 5'inci Maddesinin Değiştirilmesi

4. Esas Yasa, 5'inci maddesi kaldırılmak ve yerine aşağıdaki yeni 5'inci madde konmak suretiyle değiştirilir:

Sağlık Kurulunun ve Değerlendirme Kurulunun İşlevi

5.(1) Özürlülerin özürlülük niteliği, tıbbi yönden Sağlık Kurulunca saptanır. Özürlülerin, özürlülük derecelerinin oranı ile özürlülük derecesinin sürekli olup olmadığının belirlenmesi Değerlendirme Kurulunca yapılır.

(2)Daire tarafından gönderilen özürlüler hakkındaki tüm işlemler, Sağlık Kurulu ve Değerlendirme Kurulunda ücretsiz yapılır."

Esas Yasanın 7'nci Maddesinin Değiştirilmesi

5.(1)Esas Yasa, 7'nci maddesinin (1)'inci fıkrası kaldırılmak ve yerine aşağıdaki yeni (1)'inci fıkraya konmak suretiyle değiştirilir:

(1)Onsekiz yaşını dolduran ve çalışmayan ozürlü kişiler ile onsekiz yaşından küçük ve bakıma gereksinim duyan ozürlülerin maddi durumlarına bakılmaksızın, kendileri için ailelerine veya refakatçilerine maddi ve psikolojik destek sağlanır.

(2)Esas Yasa, 7'nci maddesinin (3)'üncü fıkrasının (B) bendi kaldırılmak ve yerine aşağıdaki yeni (B) bendi konmak suretiyle değiştirilir:

(B)(a)Onsekiz yaşını tamamlamış olup sürekli çalışamayacak durumda olduğu Sağlık Kurulu Raporu ve Değerlendirme Kurulu Raporu ile belgelendirilen veya çalışabileceği halde istihdam edilmeyen ozürlüye;

(b)Onsekiz yaşını tamamlamamış olan ozürlünün maddi durumuna bakılmaksızın, kendisi için ailesine veya refakatçisine

Bakanlar Kurulunca ıkarılacak Tüzük çerçevesinde, yürürlükte bulunan aylık asgari ücret oranlarına göre belirlenecek tutarda nakdi yardım verilir.

72/1989

26/1977

9/1979

18/1980

26/1982

54/1982

14/1983

22/1983

20/1985

3/1986

14/1987

37/1987

4/1990

50/1990

35/1997

23/1998

36/2000

16/1976

12/1979

9/1981

43/1982

26/1985

36/1988

14/1990

20/1991

45/1998

Bu Yasadan yararlanarak hak ve menfaat alan ozürlüye Sosyal Yardımlar Yasası veya başka herhangi bir yasada aksine kural bulunup bulunmadığına bakılmaksızın, maaş, ücret veya benzeri hak verilmez. Verilmişse maaş, ücret veya benzeri hak durdurulur.

Ancak, Emeklilik Yasası uyarınca emeklilik maaşı ödeneği alan çocuklar ile Sosyal Sigortalar Yasası uyarınca yetimlik, ölüm aylığı, sürekli iş göremezlik ve benzeri ödenek alanlara; aldıkları ödenek miktarının, Dairenin ozürlüleri İstihdam, İşyeri Koşulları ve ozürlülere Yapılacak Yardımlar Tüzüğü gereği vermekte olduğu nakdi yardım miktarından az olması halinde, aradaki fark miktarı kadar kendilerine ödeme yapılır."

R.G. Ek III
28.10.1994
A.E.551

Esas Yasanın 8'nci Maddesinin Değiştirilmesi

6. Esas Yasa, 8'inci maddesi kaldırılmak ve yerine aşağıdaki yeni 8'nci madde konmak suretiyle değiştirilir:

Suç ve Ceza

8. Bu Yasa kurallarına veya bu Yasa kuralları altında ıkarılan Tüzük kurallarına uymayan işverenler ve kişiler bir suç işlemiş sayılırlar ve mahkumiyetleri halinde çalıştırmakla yükümlü oldukları her özürülü için yürürlükte bulunan aylık asgari ücretin on katına kadar para cezasına arptırılabilirler. Ayrıca mahkeme, vereceği cezaya ek olarak yasal yükümlülüğün yerine getirilmesini emredebilir"

Esas Yasanın 10'uncu Maddesinin Değiştirilmesi

7. Esas Yasa, 10'uncu maddesi kaldırılmak ve yerine aşağıdaki yeni 10'ncu madde konmak suretiyle değiştirilir:

Kamu Görevli-sine Engel Olmak

10. Bu Yasanın uygulanmasını denetlemekle görevli bir kamu görevlisine herhangi bir suretle engel olan, zorluk çıkaran, itaat etmeyen, taciz eden veya görevini yerine getirmesi için gerekli herhangi bir evrakı göstermekten kaçınan, ihmal eden veya reddeden işveren veya işyerinde görevli kişiler bir suç işlemiş sayılırlar ve mahkumiyetleri halinde, yürürlükte bulunan aylık asgari ücretin on katına kadar para cezasına arptırılabilirler.

Yürürlüğe Giriş

8. Bu Yasa, Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihten başlayarak yürürlüğe girer.